YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
29 päivänä toukokuuta 1997 *

Asiassa C-389/95,

jonka Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis (Kreikka) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Siegfried Klattner

vastaan

Elliniko Dimosio (Kreikan valtio)

ennakkoratkaisun yhteisön alueella tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavista verovapautuksista 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/182/ETY (EYVL L 105, s. 59) tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) ja P. Jann,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Siegfried Klattner, edustajinaan asianajajat Alexandros Tsamis ja Aikatereni Sgouridou, Thessaloniki,

— Kreikan hallitus, asiamiehinään valtion oikeudellisen neuvoston avustava oikeudellinen neuvonantaja Georgios Kanellopoulos ja ulkoasiainministeriön Euroopan yhteisöjä koskevia asioita hoitavan erityisosaston oikeudellinen apulaiserityisneuvonantaja Ioanna Galani-Maragkoudaki,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Maria Patakia ja Hélène Michard,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Klattnerin, Kreikan hallituksen ja komission 23.1.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.3.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 28.2.1995 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen

25.1.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla neljä ennakkoratkaisukysymystä yhteisön alueella tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavista verovapautuksista 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/182/ETY (EYVL L 105, s. 59, jäljempänä direktiivi) tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty tutkittaessa kumoamiskannetta, jonka Siegfried Klattner on nostanut verotusta koskevasta päätöksestä, jossa hänen maksettavakseen määrättiin tulleja, veroja sekä veronkorotuksia tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaista verovapaata maahantuontia koskevan kansallisen lainsäädännön rikkomisesta.

3 Direktiivin johdanto-osan mukaan direktiivillä on tarkoitus poistaa esteet, joita tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavat jäsenvaltioiden verojärjestelmät aiheuttavat henkilöiden vapaalle liikkuvuudelle ja sisämarkkinoiden toteuttamiselle (ks. direktiivin ensimmäinen ja toinen perustelukappale).

4 Tämän vuoksi direktiivin 1 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot myöntämään direktiivissä vahvistetuin edellytyksin vapautus liikevaihtoveroista, valmisteveroista ja muista kulutukseen kohdistuvista veroista sekä tietyistä muista veroista (joihin kuuluu Kreikan laissa nro 2367/53 säädetty käyttövero), kun erilaisia kulkuneuvoja, muun muassa moottoriajoneuvoja tuodaan väliaikaisesti maahan toisesta jäsenvaltiosta. Jotta direktiivissä mainitut kulkuneuvot voitaisiin vapauttaa verosta, edellytetään, että ne on hankittu tai tuotu jäsenvaltion kotimarkkinoiden yleisin verotusedellytyksin ja ettei niille ole myönnetty viennissä liikevaihtoveroihin, valmisteveroihin eikä muihin kulutukseen kohdistuviin veroihin liittyvää vapautusta tai palautusta.

5 Direktiivin 3 artiklassa, joka koskee tiettyjen yksityiskäyttöön tarkoitettujen kulkuneuvojen väliaikaista maahantuontia, säädetään seuraavaa:

"Yksityisajoneuvot — — on väliaikaisesti maahantuotaessa vapautettava 1 artiklassa tarkoitetuista veroista enintään kuuden kuukauden keskeytymättömäksi tai keskeytyväksi määräajaksi kahdentoista kuukauden ajalta seuraavin edellytyksin:

a) nämä tavarat maahantuovan luonnollisen henkilön on

aa) asuttava pysyvästi muussa jäsenvaltiossa kuin väliaikaisen maahantuonnin kohteena olevassa jäsenvaltiossa;

bb) käytettävä näitä kulkuneuvoja yksityiskäyttöön;

b) kulkuneuvoja ei saa luovuttaa eikä antaa vuokralle väliaikaisen maahantuonnin kohteena olevassa jäsenvaltiossa, eikä niitä saa lainata tämän jäsenvaltion asukkaalle. — —"

ja direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa ja/tai säätää sovellettaviksi järjestelmiä, jotka ovat tässä direktiivissä tarkoitettuja vapaampia. Ne voivat erityisesti tuojan pyynnöstä sallia väliaikaisen maahantuonnin 3 artiklassa tai 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja pidemmiksi määräajoiksi. Viimeksi mainitussa tapauksessa jäsenvaltiot voivat kantaa liitteessä mainittuja veroja tässä direktiivissä tarkoitetut määräajat ylittäviltä ajanjaksoilta.

— —"

6 Direktiivi saatettiin osaksi kansallista oikeusjärjestystä 1.11.1984 tehdyllä valtiovarainministeriön päätöksellä nro D-1254/141, jota on muutettu 1.3.1988 tehdyllä valtiovarainministeriön päätöksellä nro D-247/13 (jäljempänä ministeriön päätös).

7 Ministeriön päätöksen 1 §:n 1 momentissa annetaan lupa tuoda väliaikaisesti Kreikkaan "tulleja tai muita veronluonteisia maksuja suorittamatta yksityiskäyttöön tarkoitettuja kulkuneuvoja — —, joita on tarkoitus pitää väliaikaisesti maassa ennen kuin ne viedään uudelleen maasta kussakin tapauksessa määrätyn ajanjakson päättyessä".

8 Verovapautus myönnetään kuuden kuukauden keskeytymättömäksi tai keskeytyväksi määräajaksi kahdentoista kuukauden ajalta. Tätä määräaikaa voidaan pidentää yhdeksällä kuukaudella (4 §:n 2 momentti).

9 Ministeriön päätöksen 8 §:n 4 momentin mukaan sama henkilö ei saa tuoda väliaikaisesti maahan toista kulkuneuvoa verovapaasti.

10 Ministeriön päätöksen 10 §:n 7 momentin mukaan viimeksi mainitun määräyksen rikkomisesta "seuraa välitön velvollisuus maksaa rikkomuksen toteamispäivänä kulkuneuvoihin ja yksityiskäyttöön tarkoitettuihin hyödykkeisiin sovellettavat tullit ja muut veronluonteiset maksut korotettuna 100 prosentin veronkorotuksella".

11 Siegfried Klattner, joka asuu Saksassa, toi Kreikkaan, jossa hän oleskelee säännöllisesti, ensimmäisen yksityisajoneuvon 27.11.1989 ja 30.4.1990 väliseksi ajaksi ja toisen yksityisajoneuvon 14.4.1990 ja 16.7.1991 väliseksi ajaksi ja sai näille ajoneuvoille ministeriön päätöksen mukaisen verovapautuksen.

12 Riidanalainen verotusta koskeva päätös oli seurausta tarkastuksesta, jonka Doïranin tulliviranomaiset tekivät 16.7.1991, kun Klattner yritti uudelleen tuoda toisen ajoneuvonsa maahan verovapaasti. Päätöksessä katsottiin Klattnerin syyllistyneen seuraaviin tavanomaisina tullirikkomuksina pidettäviin rikkomuksiin: yhtäältä kahden yksityiskäytössä olevan yksityisajoneuvon käyttö Kreikassa saman 16 päivän ajanjakson (14.—30.4.1990) aikana ja toisaalta yksityisajoneuvon toistuva käyttö 134 päivää yli laillisen ajan. Tässä päätöksessä Klattner velvoitettiin maksamaan 21 043 856 Kreikan drakmaa (GRD) tulleja, muita veronluonteisia maksuja ja veronkorotuksia sekä 29 430 GRD käyttöveroa ministeriön päätöksen 10 §:n nojalla.

13 Klattner on vaatinut Dioikitiko Protodikeio Thessalonikisia kumoamaan tämän verotusta koskevan päätöksen sillä perusteella, että ministeriön päätöksen 8 §:n 4 kohdassa oleva kielto on ristiriidassa direktiivin säännösten kanssa.

14 Koska kansallinen tuomioistuin on epävarma ministeriön päätöksen tiettyjen määräysten yhteensopivuudesta direktiivin kanssa, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Kun tiettyjä kulkuneuvoja tuodaan yhteisön alueella väliaikaisesti maahan yksityiskäyttöä varten 28.3.1983 annetun neuvoston direktiivin 83/182/ETY 3 artiklan mukaisesti, myönnetäänkö verovapautus tällöin ainoastaan yhdestä yksityisajoneuvosta vai myös useammasta kuin yhdestä yksityisajoneuvosta? Tehdäänkö edellä mainitussa direktiivissä tosiasiallisesti ero niiden yksityisajoneuvojen määrän osalta, jotka voidaan tuoda väliaikaisesti maahan verovapaasti, sen mukaan, onko nämä ajoneuvot tarkoitettu yksityis- vai ammattikäyttöön?

2) Asetetaanko tässä asetuksessa Kreikan toimivaltaisille viranomaisille sellainen konkreettinen velvollisuus, jonka mukaan ne eivät saa lainsäädännössään rajoittaa sitä, että sama henkilö tuo väliaikaisesti maahan yksityiskäyttöä varten saman ajanjakson ajaksi tai samaan aikaan useamman kuin yhden yksityisajoneuvon verovapaasti? Voiko yksityinen oikeussubjekti vedota kansallisessa

tuomioistuimessa tämän direktiivin 3 ja 9 artiklan säännöksiin valtion viranomaisia vastaan sillä perusteella, että kansallinen oikeussääntö on ristiriidassa direktiivin mainittujen säännösten kanssa?

3) Onko sellainen kansallinen oikeussääntö, jonka mukaan rikottaessa direktiivin täytäntöönpanemiseksi annetun ministeriön päätöksen tiettyjä määräyksiä (kuten esimerkiksi 8 §:n 4 momenttia, jonka mukaan sama henkilö ei saa tuoda maahan toista kulkuneuvoa) on välittömästi maksettava sovellettavat tullit ja muut veronluonteiset maksut sekä näitä määrältään vastaava veronkorotus, direktiivin tarkoituksen ja sanamuodon mukainen siltä osin kuin on osoitettu, että kyseessä on yksityisajoneuvon väliaikainen eikä lopullinen yksityisajoneuvon maahantuonti?

4) Onko edellisessä kohdassa tarkoitettu veronkorotus, jonka määrä on 100 prosenttia sovellettavista tulleista ja muista veronluonteisista maksuista ja johon ei vaikuta se, kuinka pitkän ajan toinen yksityisajoneuvo on ollut Kreikassa, yhteisön oikeuden suhteellisuusperiaatteen mukainen?"

Ensimmäinen kysymys

15 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa lähinnä saada tietää, onko direktiivin 3 artiklan säännöksiä tulkittava siten, että siinä säädetty verovapautus voidaan myöntää saman henkilön useammasta kuin yhdestä yksityisajoneuvosta.

16 Klattner ja komissio väittävät, että direktiivin 3 artiklassa ei rajoiteta niiden yksityisajoneuvojen määrää, joista verovapautus voidaan myöntää. Ne vetoavat yhtäältä siihen, että useimmissa direktiivin kieliversioissa käytetään monikkomuotoa määriteltäessä kulkuneuvoja, jotka voidaan vapauttaa verosta. Toisaalta ne vetoavat siihen, että jos rajoitettaisiin niiden yksityisajoneuvojen määrää, jotka

voidaan vapauttaa verosta, rajoitettaisiin henkilöiden vapaata liikkuvuutta yhteisössä ja suosittaisiin kaksinkertaista verotusta. Komissio lisää, että veropetosriskiä voidaan alentaa vähemmän rajoittavin keinoin, muun muassa leimaamalla verovapautusta hakevien henkilöiden passit.

17 Kreikan hallitus väittää sen sijaan, että direktiivin 3 artiklaa on tulkittava siten, että verovapautus voidaan myöntää saman henkilön osalta vain yhdestä yksityisajoneuvosta. Sen mukaan tällainen tulkinta käy ensinnäkin ilmi jo 3 artiklan sanamuodosta, kun se luetaan yhdessä direktiivin 4 ja 5 artiklan kanssa. Kreikan hallitus vetoaa erityisesti siihen, että monikkomuodon käyttö 3 artiklassa on ollut perusteltua sen vuoksi, että siinä mainitaan useita kulkuneuvotyyppejä. Sen mukaan tällainen tulkinta on perusteltu myös sen vuoksi, ettei direktiivissä ole säädetty ajoneuvojen vapaasta liikkuvuudesta yhteisössä ja että siinä on rajoitettu verovapautus koskemaan vain yksityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen maahantuontia. Lopuksi Kreikan hallitus vetoaa siihen, että niiden ajoneuvojen määrän rajoittaminen, jotka voidaan vapauttaa verosta, on perusteltua veropetosten ehkäisemiseksi sekä uusien ja käytettyjen ajoneuvojen kansallisten markkinoiden häiriintymisen välttämiseksi.

18 Aluksi on todettava, ettei direktiivissä nimenomaisesti rajoiteta yksityisajoneuvojen määrää eikä edes niiden kulkuneuvojen määrää, jotka voidaan vapauttaa verosta.

19 Tällainen rajoitus ei käy ilmi myöskään direktiivin 3 artiklan sanamuodosta.

20 Ne hyödykkeet, joita voidaan tuoda verovapaasti yksityiskäyttöön, on näet määritelty kyseisen artiklan eri kieliversioissa ja myös kreikankielisessä versiossa siten, ettei niiden lukumäärää ole rajoitettu ("indførsel af private køretøjer", "Einfuhr von Personenfahrzeugen", "importación — — de vehículos de turismo", "importation — — des véhicules de tourisme", "importazione — — dei veicoli da

turismo", "ειοαγωγή επιβατκών οχημάτων", "invoer van personenvoertuigen", "importação —— de veículos de turismo", "yksityisajoneuvot on maahantuotaessa").

21 Kreikan hallitus ei voi hyväksyttävästi väittää, että tällainen rajoitus voitaisiin analogisesti johtaa ammattikäytössä olevien yksityisajoneuvojen väliaikaista maahantuontia koskevan 4 artiklan ja yksityisajoneuvojen väliaikaisen maahantuonnin erityistapauksia koskevan 5 artiklan sanamuodosta.

22 Sen lisäksi, että näitä säännöksiä sovelletaan muihin kuin direktiivin 3 artiklassa tarkoitettuihin tuontitilanteisiin, sekä näiden artiklojen yleisestä rakenteesta että direktiivin eri kieliversioissa käytetyistä ilmaisuista käy ilmi, että espanjan- ja ranskankielisissä versioissa käytettyä sanaa "un", portugalinkielisessä versiossa käytettyä sanaa "um" ja englanninkielisessä versiossa käytettyä sanaa "a" ei voida tulkita Kreikan hallituksen väitteen mukaisesti siten, että verovapautus voidaan myöntää vain yhdelle ajoneuvolle.

23 Niiden maahantuotavien ajoneuvojen lukumäärän rajoittamista, jotka voidaan vapauttaa verosta, ei voida perustella myöskään direktiivin tavoitteilla.

24 Direktiivi on nimittäin annettu ETY:n perustamissopimuksen 99 artiklan perusteella, ja sillä pyritään poistamaan sellaiset sisämarkkinoiden toteuttamisen esteet, jotka johtuvat tiettyjen yksityis- tai ammattikäyttöön tarkoitettujen kulkuneuvojen väliaikaiseen maahantuontiin sovellettavista verojärjestelmistä (asia C-9/92, komissio v. Kreikka, tuomio 2.8.1993, Kok. 1993, s. I-4467, 6 kohta).

25 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin todennut, direktiivin säännöksiä on tulkittava ottaen huomioon ne perustavanlaatuiset tavoitteet, joihin arvonlisäveron

yhdenmukaistamisella pyritään, ja tällaisia tavoitteita ovat muun muassa henkilöiden ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden edistäminen sekä kaksinkertaisen verotuksen estäminen (asia 249/84, Profant, tuomio 3.10.1985, Kok. 1985, s. 3237, 25 kohta; asia 127/86, Ledoux, tuomio 6.7.1988, Kok. 1988, s. 3741, 11 kohta ja asia C-297/89, Ryborg, tuomio 23.4.1991, Kok. 1991, s. I-1943, 13 kohta). On erityisesti otettava huomioon, että direktiivin perustelukappaleiden mukaan tiettyjen yksityis- tai ammattikäyttöön tarkoitettujen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavat verojärjestelmät haittaavat yhteisön asukkaiden vapaata liikkuvuutta yhteisön alueella ja että näiden verojärjestelmien aiheuttamien esteiden poistaminen on välttämätöntä erityisesti ominaisuuksiltaan kotimarkkinoita vastaavien taloudellisten markkinoiden toteuttamiseksi (em. asia Ryborg, tuomion 14 kohta).

26 Niiden ajoneuvojen määrän rajoittaminen, jotka voidaan vapauttaa verosta, saattaa kuitenkin vaikeuttaa yhteisön asukkaiden vapaata liikkuvuutta yhteisön alueella, vaikka direktiivissä pyritään päin vastoin helpottamaan sitä. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 26 ja 27 kohdassa, samalla henkilöllä saattaa näet olla tarve tuoda väliaikaisesti maahan useampia ajoneuvoja tai muita kulkuneuvoja yksityiskäyttöä varten, jos hän on esimerkiksi sairauden, teknisen vian tai onnettomuuden vuoksi joutunut käyttämään muita kulkuneuvoja palatakseen kotimaahansa, tai yleisemmin tarkasteltuna silloin, kun hän omistaa useampia ajoneuvoja, jotka on tarkoitettu joko hänen tai hänen perheenjäsentensä yksityiseen käyttöön. Kreikan hallitus myöntää itsekin, että tietyissä tapauksissa verovapautus on voitava myöntää toisestakin ajoneuvosta.

27 Vaikka mahdollisuus tuoda verovapaasti maahan enemmän kuin yksi ajoneuvo saattaa, kuten Kreikan hallitus on korostanut, lisätä petosten mahdollisuutta ja johtaa kansallisten markkinoiden häiriöihin tietyissä jäsenvaltioissa, kuten Kreikassa, jossa käytettyjen ajoneuvojen hinnat ovat korkeat, näiden riskien pienentämiseksi on kuitenkin olemassa erilaisia valvontakeinoja, muun muassa ajoneuvon omistajan asiakirjojen leimaaminen, kuten komissio on todennut.

28 Lisäksi on todettava, että vaikka mahdollisuutta tuoda ajoneuvo verovapaasti maahan ei ole rajoitettu tiettyyn määrään ajoneuvoja yhden henkilön osalta, tiettyjen edellytysten on kuitenkin täytyttävä, ja nämä edellytykset liittyvät erityisesti tuonnin "väliaikaisuuteen" ja "yksityiskäyttöön", millä tarkoitetaan direktiivin 2 artiklan d kohdan mukaan ajoneuvon "muuta käyttöä kuin ammattikäyttöä".

29 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 3 artiklaa on tulkittava siten, että siinä säädetty verovapautus voidaan myöntää yhden henkilön osalta useammasta kuin yhdestä yksityisajoneuvosta.

Toinen kysymys

30 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toisella kysymyksellä on ymmärrettävä tiedusteltavan sitä, onko direktiivin 3 artiklalla välitön oikeusvaikutus ja syntyykö sen perusteella yksityisille oikeuksia, joihin nämä voivat vedota sellaista jäsenvaltiota vastaan, joka ei ole saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeusjärjestystä tai joka on pannut direktiivin virheellisesti täytäntöön, ja joita kansallisten tuomioistuinten on suojeltava.

31 Klattner, Kreikan hallitus ja komissio katsovat, että direktiivin 3 artiklaan, joka on ehdoton ja riittävän täsmällinen, voidaan vedota välittömästi jäsenvaltiota vastaan.

32 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. mm. asia 8/81, Becker, tuomio 19.1.1982, Kok. 1982, s. 53, 25 kohta ja yhdistetyt asiat C-246/94, C-247/94, C-248/94 ja C-249/94, Cooperativa Agricola Zootecnica S. Antonio ym., tuomio 17.9.1996, Kok. 1996, s. I-4373, 17 kohta) aina, kun direktiivin säännökset ovat sisällöltään ehdottomia ja riittävän täsmällisiä, yksityiset

oikeussubjektit voivat kansallisissa tuomioistuimissa vedota niihin jäsenvaltiota vastaan sekä silloin kun jäsenvaltio ei ole saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeusjärjestystä määräajassa että silloin kun se on pannut direktiivin virheellisesti täytäntöön.

33 Yhteisön säännös on ehdoton, mikäli siinä säädetään velvoitteesta, johon ei ole liitetty mitään ehtoja ja jonka täytäntöönpano tai vaikutukset eivät riipu sen enempää yhteisön toimielinten kuin jäsenvaltioidenkaan antamista säädöksistä tai tekemistä päätöksistä (ks. mm. asia 28/67, Molkerei-Zentrale Westfalen Lippe, tuomio 3.4.1968, Kok. 1968, s. 211 ja 226 ja em. asia Cooperativa Agricola Zootecnica S. Antonio ym., tuomion 18 kohta). Jos säännöksessä asetetaan velvoite siten, että sen sanamuoto on yksiselitteinen, säännös on silloin niin täsmällinen, että yksityinen oikeussubjekti voi vedota siihen ja tuomioistuimet voivat soveltaa sitä (ks. mm. asia 152/84, Marshall, tuomio 26.2.1986, Kok. 1986, s. 723, 52 kohta ja em. asia Cooperativa Agricola Zootecnica S. Antonio ym., tuomion 19 kohta).

34 Direktiivin 3 artikla on juuri tällainen säännös. Siinä näet säädetään ehdottomasta ja yksiselitteisestä velvoitteesta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on myönnettävä verovapautus yksityisille, jotka tuovat tietyin direktiivissä säädetyin rajoituksin väliaikaisesti maahan tiettyjä kulkuneuvoja yksityiskäyttöön.

35 Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 3 artiklalla on välitön oikeusvaikutus ja sen perusteella yksityisille syntyy oikeuksia, joihin nämä voivat vedota sellaista jäsenvaltiota vastaan, joka ei ole saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeusjärjestystä tai joka on pannut direktiivin virheellisesti täytäntöön, ja kansallisten tuomioistuinten on suojeltava näitä oikeuksia.

Kolmas ja neljäs kysymys

36 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee kahdella viimeisellä kysymyksellään, onko sellainen kansallinen oikeussääntö ristiriidassa direktiivin säännösten tai suhteellisuusperiaatteen kanssa, jonka mukaan tuotaessa toinen yksityisajoneuvo väliaikaisesti maahan viranomaiset voivat välittömästi vaatia maksettaviksi sovellettavat tullit ja muut veronluonteiset maksut sekä näitä määrältään vastaavan veronkorotuksen.

37 Klattner ja komissio väittävät, ettei jäsenvaltio voi direktiivin säännöksiä rikkomatta määrätä seuraamuksia toisen ajoneuvon väliaikaisesta maahantuonnista, kuten Kreikan lainsäädännössä on tehty. Klattner lisää, että Kreikan lainsäädännön mukaiset seuraamukset ovat suhteettomia hänen rikkomukseensa nähden. Komissio puolestaan arvioi, ettei kansallisessa lainsäädännössä voida säätää tulleja maksettavaksi yhteisöstä peräisin olevan ajoneuvon maahantuonnista, kuten pääasiassa kyseessä olevassa tapauksessa, ja että siinä voidaan vaatia sovellettavien verojen välitöntä maksua ainoastaan silloin, kun tuonti ei rikkomusten vaikutuksesta ole enää väliaikaista. Lopuksi komissio huomauttaa, etteivät maahantuotuihin ajoneuvoihin sovellettavat seuraamukset saa olla paljon ankarampia kuin ne seuraamukset, joita sovelletaan kyseisestä jäsenvaltiosta ostettuihin ajoneuvoihin.

38 Tältä osin on vain todettava, ettei kansallisessa lainsäädännössä voida direktiivin vaikutuksia heikentämättä määrätä seuraamuksista, jotka koskevat toisen ajoneuvon väliaikaista maahantuontia yksityiskäyttöä varten direktiivin 3 artiklassa sallitulla tavalla.

39 Kolmanteen ja neljänteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 3 artiklaa on tulkittava siten, että sellainen kansallinen oikeussääntö, jonka mukaan tuotaessa toinen yksityisajoneuvo väliaikaisesti maahan viranomaiset voivat välittömästi vaatia maksettaviksi sovellettavat tullit ja verot sekä näitä määrältään vastaavan veronkorotuksen, on ristiriidassa kyseisen artiklan kanssa.

Oikeudenkäyntikulut

40 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Kreikan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Dioikitiko Protodikeio Thessalonikisin 28.2.1995 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Yhteisön alueella tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavista verovapautuksista 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/182/ETY 3 artiklaa on tulkittava siten, että siinä säädetty verovapautus voidaan myöntää yhden henkilön osalta useammasta kuin yhdestä yksityisajoneuvosta.

2) Direktiivin 83/182/ETY 3 artiklalla on välitön oikeusvaikutus, ja sen perusteella yksityisille syntyy oikeuksia, joihin nämä voivat vedota sellaista jäsenvaltiota vastaan, joka ei ole saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeusjärjestystä tai joka on pannut direktiivin virheellisesti täytäntöön, ja kansallisten tuomioistuinten on suojeltava näitä oikeuksia.

3) Direktiivin 83/182/ETY 3 artiklaa on tulkittava siten, että sellainen kansallinen oikeussääntö, jonka mukaan tuotaessa toinen yksityisajoneuvo väliaikaisesti maahan viranomaiset voivat välittömästi vaatia maksettaviksi sovellettavat tullit ja verot sekä näitä määrältään vastaavan veronkorotuksen, on ristiriidassa kyseisen artiklan kanssa.

Moitinho de Almeida Gulmann Edward

Puissochet Jann

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä toukokuuta 1997.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

viidennen jaoston puheenjohtaja